

ATODIAD 3:

DEFNYDD O ARIAN PAROD

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Diben yr adroddiad yma yw casglu gwybodaeth gefndirol parthed a sut mae'r defnydd o arian parod wedi newid yn ystod y 2 flynedd diwethaf. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae newid ac arloesi sylweddol mewn dulliau talu, sydd wedi dod â mwy fyth o ddewis yn y ffordd o dalu am nwyddau, mae'r dulliau hyn yn cynnwys:
- ffonau clyfar
 - bancio ar-lein,
 - bancio symudol a digyswllt
 - taliadau digyswllt (e.e. PayPal, Apple Pay)
- 1.2 Bydd y gwaith ymchwil yn cael ei ddefnyddio fel tystiolaeth ategol i gefnogi'r adroddiad 'Diweddariad - Adolygiad Parcio' fydd yn cael ei gyflwyno i'r Phwyllgor Craffu Cymunedol.
- 1.3 Mae'r wybodaeth a gyflwynir yn yr adroddiad yma yn seiliedig ar ['UK Payment Markets Summary 2019'](#) gan *UK Finance*, corff sy'n darparu gwybodaeth arbenigol ar gyfer y diwydiant bancio ac ariannu ym Mhrydain. Mae'r crynodeb hwn yn cyflwyno'r canlyniadau allweddol o farchnadoedd talu'r DU 2018, ac yn nodi'r tueddiadau mwyaf diweddar sy'n effeithio ar arian parod, cardiau, sieciau a thaliadau electronig yn y DU. Yn ogystal, mae'n cyflwyno rhagolygon ar gyfer pob math o daliadau am y deng mlynedd nesaf.

2. TUEDDIADAU

- 2.1 Gan gadw pwrpas y gwaith ymchwil hyn mewn cof, mae'r rhan yma o'r adroddiad yn canolbwyntio ar elfennau o'r adroddiad sy'n berthnasol i ddulliau talu cerdyn debyd, cerdyn digyswllt, arian parod a *'Apple Pay, Google Pay a Samsung Pay'*.
- 2.2 Cardiau debyd – Y prif bwyntiau yw:
- Cardiau debyd oedd yr ail ddull talu mwyaf poblogaidd yn y DU yn 2018 - defnyddiwyd ar gyfer bron pedwar o bob deg taliad.
 - Roedd mwyafrif helaeth y boblogaeth (98%) yn berchen cerdyn debyd ac mae llawer o bobl yn eu defnyddio i wneud taliadau o ddydd i ddydd;
 - Mae'r cynnydd parhaus yn y defnydd o gardiau debyd yn cael ei ysgogi gan nifer o ffactorau, gan gynnwys y twf parhaus ym mhoblogrwydd taliadau digyswllt a chyflymder cynyddol taliadau a wneir i ffwrdd o arian parod.
- 2.3 Cardiau digyswllt - mae'r crynodeb yn nodi:
- Yn ystod 2018, roedd nifer y taliadau digyswllt a wnaed yn y DU wedi cynyddu 31%;
 - Ar ddiwedd 2018 roedd bron i 124,000,000 o gardiau digyswllt mewn bodolaeth yn y DU;
 - Yn ystod 2018 pobl yn y grŵp oedran rhwng 25 a 34 oedd y grŵp mwyaf tebygol o ddefnyddio cardiau digyswllt (83%);
 - Mae pobl 65 oed neu'n hŷn yn llai tebygol na phobl iau o wneud taliadau digyswllt. Fodd bynnag, roedd mwy na thair rhan o bump (61%) o'r grŵp oedran hwn yn gwneud taliadau digyswllt yn ystod 2018, i fyny o ychydig dros 50% yn 2017;

- Er bod gwahaniaethau'n parhau ar draws grŵp oedran a rhanbarth, mae 69% o bobl yn y DU bellach yn defnyddio taliadau digyswllt, ac nid oes unrhyw grŵp oedran yn disgyn islaw 60% o ddefnydd, a dim rhanbarth islaw 58%.

2.4 Taliadau arian parod – y prif bwyntiau o’r crynodeb

- Roedd taliadau arian parod yn parhau i ostwng yn 2018;
- Serch hynny, roedd arian parod yn dal i gael ei ddefnyddio ar gyfer 28% o'r holl daliadau yn y DU a hwn oedd yr ail ddull talu mwyaf poblogaidd, y tu ôl i gardiau debyd.
- Prif achos y gostyngiad mewn taliadau arian parod yw'r defnydd cynyddol o gardiau debyd, ac, yn arbennig, poblogrwydd cynyddol taliadau digyswllt.
- Yn ystod 2018 roedd 5.4 miliwn o ddefnyddwyr nad oeddent bron byth yn defnyddio arian parod o gwbl, gan ddibynnu yn lle hynny ar gardiau ar dulliau talu eraill i reoli eu gwariant. Roedd hyn yn gynydd o 3.4 miliwn o ddefnyddwyr o gymharu gyda’r flwyddyn flaenorol;
- Ar yr un pryd roedd 1.9 miliwn o ddefnyddwyr a oedd yn defnyddio arian parod yn bennaf (er bod y mwyafrif yn dal i ddefnyddio dulliau talu eraill i dalu eu biliau rheolaidd). Dylid nodi, er bod yn well gan y bobl hyn ddefnyddio arian parod wrth dalu am bethau, nad ydynt o reidrwydd yn amharod neu'n analluog i ddefnyddio dulliau eraill o dalu. Mae gan y mwyafrif ohonynt gerdyn debyd.

2.5 Gwasanaethau talu symudol (e.e. Apple Pay, Google Pay a Samsung Pay - h.y. drwy ddefnyddio ‘App’ ar ffon symudol)

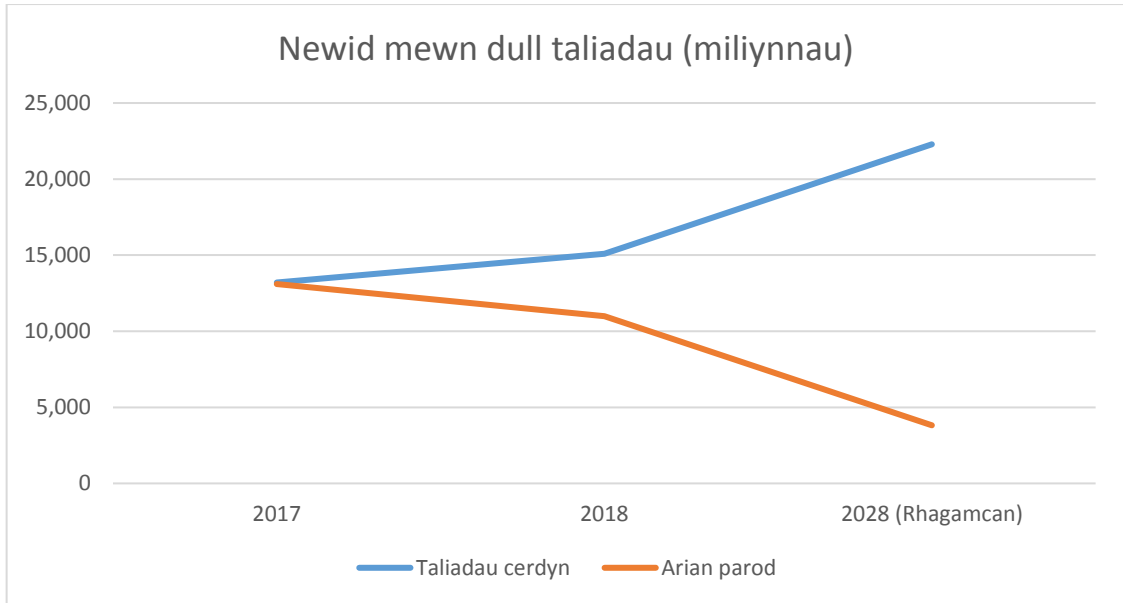
- Erbyn diwedd 2018, amcangyfrifwyd bod 8.5 miliwn o bobl wedi'u cofrestru i brynu nwyddau a gwasanaethau gan ddefnyddio gwasanaethau talu symudol fel Google pay, Apple pay a Samsung pay.
- Mae hyn yn golygu bod 16% o'r boblogaeth oedolion bellach wedi cofrestru ar gyfer gwasanaethau taliadau symudol, i fyny o ddim ond 2% yn 2016.

3. RHAGAMCANION AR GYFER 2028

3.1 Mae’r crynodeb yn nodi nifer o ragamcanion y disgwylir i gymryd lle erbyn 2028 gan gynnwys:

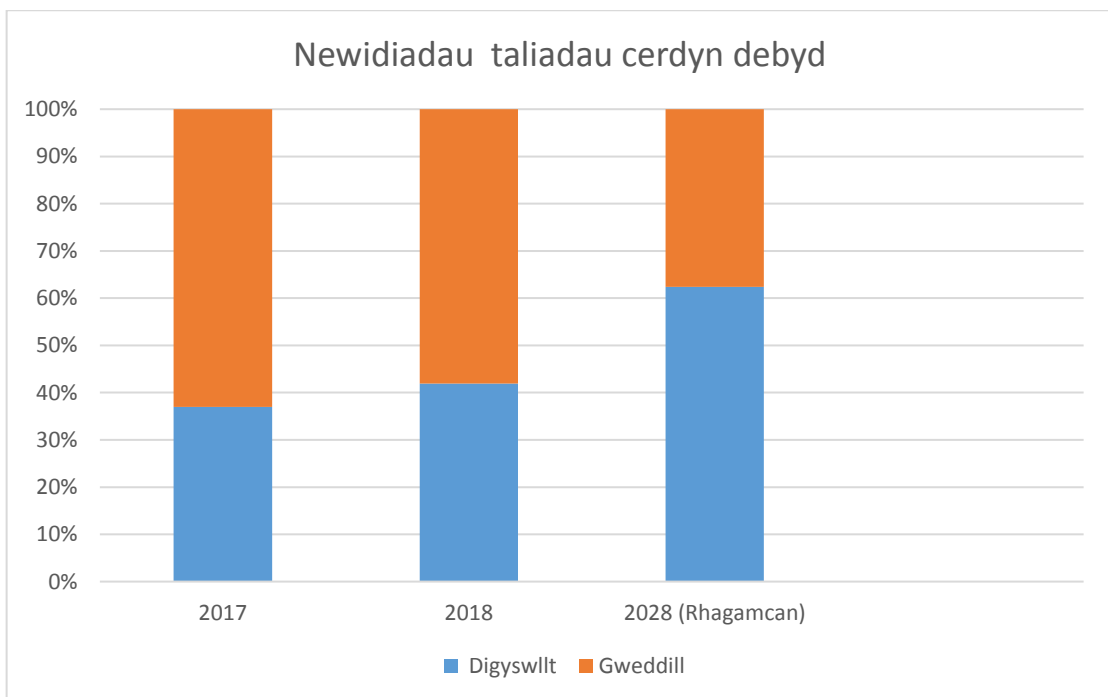
- Bydd swm taliadau cerdyn debyd yn cyrraedd 22.3 biliwn yn 2028 gyda chyfrifeg ddigyswllt yn cyfrannu am bron i ddwy ran o dair o’r cyfanswm;
- Erbyn 2028 bydd taliadau cerdyn yn gyfrifol am 50% o’r oll swm taliadau;
- Bydd arian parod yn parhau i fod yn ddull talu pwysig yn 2028 gyda chyfanswm swm taliadau o 3.8 biliwn.

3.2 Mae’r newid mewn dull taliadau rhwng cerdyn debyd ac arian parod i’w weld yn y siart isod:

Ffynhonnell: UK Finance

3.3 Mewn perthynas â thaliadau digyswllt, mae'r crynodeb yn nodi y bydd dros draean (37%) o'r holl daliadau yn 2028 yn cael eu gwneud drwy ddulliau digyswllt. Mae cynnydd yn y patrwm o daliadau digyswllt i'w weld yn glir yn y tabl isod:

Ffynhonnell: UK Finance

4. CASGLIADAU

4.1 Mae'r 'UK Payment Markets Summary 2019' yn dangos yn glir bod y defnydd o arian parod fel dull taliadau yn lleihau, gyda mwy a mwy o bobl yn awr yn dewis talu gyda chardiau digyswllt; mae'n debygol bod hyn yn mynd i barhau dros y degawd nesaf, wrth i nifer gynyddol o bobl defnyddio ffyrdd digyswllt o dalu. Fodd bynnag, ni fydd technoleg yn addas i bawb ac mae arian yn parhau i fod yn ddull talu sy'n cael ei ddefnyddio gan lawer o bobl. O'r herwydd, bydd yn hanfodol sicrhau dulliau o dalu trwy arian parod yn parhau i fod ar gael.